

Priznanje nas veseli in zavezuje

V petek, 23. decembra, so na sedežu republiške konference SZDL podelili zvezna priznanja najboljšim krajevnim skupnostim v Sloveniji. V Ljubljani je to visoko priznanje dobila krajevna skupnost Gradišče v občini Center.

Ob tej priložnosti smo naprosili predsednika krajevnih konference SZDL Bojka Bučarja, da nam pove, s kakšnimi občutki sprejemajo to priznanje in kaj to pomeni za krajevno skupnost samo.

Bojko Bučar je dejal: Vsako priznanje, za nas pa še posebno zvezno priznanje, je gotovo prijeten dogodek. Prijetno je zato, ker v nekem smislu pomeni priznanje za skromno, vsakodnevno, često mukotrpno druž-

Motiv iz krajevnih skupnosti Gradišče: veselje na igrišču pred osnovno šolo Majde Vrhovnik

PODPREDSEDNIK STANE VALANT O »SVOJEM« MESTU

Napravimo Ljubljano Ljubljančanom prijetno

»Ljubljana je s svojim starim delom mesta eno od lepših evropskih mest, toda to je danes prejkone potencialno stanje, ki ga je šele treba spraviti v otipljivo dejanskost. V ozadju moje kandidature za podpredsednika občinske skupščine je bila želja, ambicija – vključiti se v prizadevanja, da bi to mesto napravili bolj prijetno samim Ljubljančanom kakor tudi njegovim obiskovalcem, mu dali razpoznavni življenjski, gospodarski in zlasti kulturni izgled. Kot prebivalec tega mesta so mi te razsežnosti nadvse pomembne, kajti kvaliteta življenja se vse bolj meri po najširših kulturnih standardih. Če to vzamemo za perspektivo prihodnjega razvoja mesta, v njem pa Centra še posebej, potem to pomeni lotiti se prevrednotenja rente tega okolja.«

Približno tako bi lahko označili vsebinski okvir, ki je v ospredju pri Stanetu Valantu, sicer enemu od članov poslovnega odbora Ljubljanske banke – Združene banke, ko utemeljuje ozadje in svoje notranje motive, da se je odločil kandidirati za neprofesionalno funkcijo podpredsednika skupščine občine Center.

»Ljubljana mora izoblikovati svojo značilno identiteto, izkoristiti mora svoje prednosti, ki jih ji daje zemljepisna lega, njen ekonomski položaj, kadri, že doseženi strokovni nivo. Zato v Ljubljani ne moremo načrtovati pri-

hodnjega razvoja tako, da se bomo ukvarjali z vsemi stvarmi, kar je bila očitna razvojna značilnost dozdajšnjega obdobja. Prav gotovo nek »boljševiški« koncept razvoja s krepitvijo dejavnosti »modrih halj« Ljubljani ne more biti več vzor, pač pa je to lahko le dejavnost »sivih halj«, kot so na primer računalništvo, inženiring, svetovanje, posredniške storitve, finance, veletrgovina, mednarodna trgovina, turizem ipd.

Ob ustreznih prizadevanjih bi lahko Ljubljana postala pomemben finančni in trgovski center ne samo v jugoslovanskih okvirih, marveč tudi v širšem mednarodnem prostoru. To možnost ji daje njena ugodna lokacija. Nekaj teh kvalitet je Ljubljana že imela v začetku sedemdesetih let, vendar je kasnejši gospodarski in družbeni razvoj te procese prekinil.

Upanje, da se bodo odprli ti procesi prestrukturiranja mesta kot gospodarskega subjekta, je zdaj uprto v napovedano gospodarsko reformo. »Zavedam se, da v enem letu reforme na področju prestrukturiranja gospodarstva ni mogoče veliko narediti. Gotovo pa bo leto 1989 razgibano, kar zadeva prestrukturiranje v organizacijskem smislu. Če bo uveljavljeno tržno gospodarstvo, potem bo nedvomno prišlo do nove organizacijske strukture vrste obstoječih gospodarskih organizacij.

Reformno leto bo trd kamen preiz-

benopolitično delo na terenu.

Doslej je bilo to delo poplačano s tem, da smo lahko opazili tu in tam izboljšanje konkretnih razmer življenja v krajevni skupnosti, drobne izboljšave, ki se zdijo iz širšega zornega kota morda nepomembne, za krajane pa še kako koristne. Poplačano je bilo tudi s tem, da smo včasih, četudi redko, opazili, da so bili naši pogledi in pripombe upoštevane in da smo tako prispevali razvoju in opredmetenju kakšne zamisli. Danes pa smo lahko občutili in doživeli, ne le da so drugi spremljali naše delo in ga niso čutili zgolj kot nepotrebno sitnarjenje, temveč so nam izrazili tudi zahvalo za naš trud.

Priznanje, ki smo ga dobili nas gotovo veseli, toda tudi zavezuje. Veseli nas, ker je to priznanje namenjeno vsem krajanom aktivistom na terenu, brez katerih v preteklosti ne bi bilo uspešnega družbenopolitičnega dela. Vsem tistim, ki so še danes aktivni v krajevni skupnosti pomeni to priznanje spodbudo za prihodnje in je hkrati posebna obveznost za vse tiste, ki bodo v prihodnje sodelovali. Obvezuje nas k temu, da bomo tako kot doslej vestno in pošteno opravljali svoje delo.

kušnje predvsem za tiste kolektive, kjer plavajo v izgubah. Dejstvo je, da vsem takim primerkom ne bo več možno zagotavljati sanacijskih programov, saj bo trg v tem pogledu hitro selekcioniral realne od politično-gasilskih rešitev. Zato Valant meni, da bo treba ugrizniti v izdelavo celovitejših socialnih programov, ki jih za zdaj še ni, po drugi strani pa tudi odpreti vrata pobudam za ustanavljanje novih organizacij. Občina lahko v zvezi s tem veliko pomaga pri zagotavljanju pogojev za njihovo odpiranje. »Občina se mora umakniti s pozicije neposrednega vpliva na usmerjanje tovrstne gospodarske pobude in naj samo zagotavlja možnosti za razvoj tistega, kar si želi imeti.«

Pomembno vlogo pri prestrukturiranju, pri spreminjanju Ljubljane kot gospodarskega subjekta, morajo po njegovem mnenju imeti tudi vlaganja tujega kapitala. Ne samo, da z lastno akumulacijo tako zahtevnih ciljev ne bi bilo moč uresničiti, marveč je ob tem pomembno zlasti to, da nam bo tuji kapital bolj odprl tudi tuji trg, tujo tehnologijo in znanje, pri nas pa uvedel svetovne norme gospodarjenja in s tem prevetril domačo konkurenco.

Vsekakor velja, da je treba višje ovrednotiti rento, ki jo daje Ljubljani (in Centru) njena lokacija. Prav ob delovanju tržnih meril naj bi ta prostor bolj selektivno odpiral vrata t.m. dejavnostim in tistim gospodarskim subjektom, ki so sposobnejši in uspešnejši.

Manj kot funkcionar, zato pa bolj kot občan čutim, da bi morali biti v prihodnje tudi uspešnejši pri »obnavljanju« Ljubljane kot mesta, ki se je včasih rado ponašalo z nazivom bela Ljubljana, ter pri odpravljanju nekaterih mestnih »napak« (obnova ljubljanskega gradu).

J. K.

TRGOVINA NA PRAGU NOVIH RAZMER

Prilagodljivi trgovci kljub slabšemu zasluzku

Izrisati temeljne poteze gospodarskih razmer v občini Center pomeni tudi še povedati nekaj o stanju in poslovanju trgovske dejavnosti. Trgovina je namreč panoga, ki občini Center nedvomno določa specifično gospodarsko podobo in ji daje v primerjavi z drugimi občinami posebno mesto.

Takšno trditev je moč izpeljati že na podlagi dejstva, da je delež trgovinske dejavnosti v celotnem prihodku občinskega gospodarstva približno 60 odstotkov, v dohodku pa nekaj več kot 40 odstotkov, poleg tega pa je v trgovini zaposlenih tudi več kot 15 tisoč delavcev, kar je nekaj manj kot ena tretjina vseh zaposlenih v gospodarstvu občine.

V letošnjem letu se tudi v trgovini pozna splošno slabšanje gospodarskega stanja. Seveda pa se v trgovini stvari niso obrnile toliko na slabše kot v drugem gospodarstvu, zlasti v industriji, kjer so zabeležili drastičen padec fizične proizvodnje, zgledno temu pa so tudi nekateri drugi kazalniki gospodaranja. Da trgovina pač vozi nekoliko bolje, gre pripisati njeni večji elastičnosti. V nestabilnih pogojih gospodarjenja, ob hitro menjajoči se gospodarski zakonodaji, se trgovina hitreje odziva na vse te spremembe. Vsekakor je očitno, da je trgovina v zadnjem času pokazala precej prizadevnosti in inventivnosti pri iskanju novih poti do kupca, kar ji je pomagalo k boljšim gospodarskim rezultatom.

Ni pa gospodarska slika v vseh delih trgovine enako ugodna. Tako zunanja trgovina v večini gospodarskih kazalcev dosega kar opazno boljše rezultate od notranje trgovine, v okviru notranje trgovine pa spet bistveno boljše sto-

ji veleprodaja v primerjavi z maloprodajo. Vendar pa tudi v okviru najslabše stoječe maloprodaje najdemo nekaj svetlih izjem, ki kažejo na to, da so se v nekaterih OZD uspeli, s kakovostnejšim delom in prestrukturiranjem ponudbe dvigniti nad prevladujoče rezultate. S takimi dosežki se lahko pohvalijo predvsem nekatere organizacije, ki se ukvarjajo s tekstilno maloprodajo (Tkanina, Volna, Manufaktura). Sklep, ki se ob tem ponuja, je, da gospodarska uspešnost teh organizacij ni odvisna zgolj od (zunanjih) pogojev gospodarjenja, temveč prejkone od ljudi, ki vodijo gospodarjenje.

V občinskem izvršnem svetu so odločeni nameniti razvoju trgovine v prihodnje še več skrb. Ta skrb se najbolj nanaša na zagotavljanje ustreznih prostorov za to dejavnost, kar je sicer v Centru najtežje rešljiv problem. Dejstvo je, da bo treba v Centru napraviti še marsikak korak za izboljšanje strukture trgovinske ponudbe, velik pa je tudi interes za odpiranje novih trgovinskih lokalov. Zlasti je močan interes zasebne pobude na področju maloprodaje. Vsekakor bo ta še bolj aktualna v luči zakonskih sprememb, ki naj bi jih prinesla gospodarska reforma. Ta naj bi vključila več zasebne pobude tudi na področju tistih delov drobne trgovine, kjer je do sedaj ni bilo.

Občinski izvršni svet bo močno podprl tudi načrte, kjer naj bi sodeloval tuji kapital. To naj bi po njegovem mnenju prispevalo k izboljšanju ponudbe in k dvigu prodaje »tehnologije«. Trgovina naj bi tako tudi boljše opravljala funkcijo usmerjevalca proizvodnje.

V zvezi s prihodnostjo trgovine pa v izvršnem svetu izražajo dvome v »kakovost« novo predlaganih zakonskih predlogov v zvezi s pogoji v brezarinskih prodajalnah. V predlogu za dodatno obdavičev vidijo namreč tipičen fiskalni ukrep, ki utegne spodbuditi korenine tej vrsti prodaje prav v času, ko so se pokazale izvršni poslovni dosežki.

★

O vlogi in položaju trgovine v naši občini je tekla beseda tudi na seji občinskega komiteja ZKS, ki se je sestal 15. decembra. Zastavilo se je vprašanje obdavičev razvoja našega mesta: ali hočemo imeti mirne soseske, brez trgovinske, gostinske in drugih dejavnosti, ali pa hočemo imeti živahno mesto z vrvežem vseh vrst. Občani, stanovalci, očitno želijo imeti mir brez avtomobilov in odvečnih parkiršč, trgovinski delavci in poslovneži pa brez prometa ne morejo delovati. Najbrž bomo morali, po mnenju članov komiteja, najti rešitev, ki bo zadovoljiva za vse. Res je tudi, da ne znamo ovrednotiti dragocenega prostora, ki ga imamo v središču mesta, in zato imamo na tem območju še vedno dejavnosti, ki tja ne sodijo.

Po drugi strani pa tudi zelo težko sledimo zahtevam po daljšem obratovalnem času trgovin, saj so marže, ki jih trgovci dobivajo za svoje delo tako nizke, da jim podaljševanje delovnega časa prinaša izgubo.

Na seji komiteja pa so dali vse priznanje organizatorjem trgovine na območju Ljubljane, ki je zagotavljala več ali manj normalno preskrbo v tistih letih, ko je vladalo v vsej državi razmeroma veliko pomanjkanje določenih vrst blaga.

N. I.

PROGRAMSKO VOLILNA KONFERENCA ZRVS

Program naj bo bolj zanimiv

V ponedeljek, 19. decembra je bila v prostorih občinske skupščine redna letna programsko volilna konferenca ZRVS občine Center. Udeležilo se jo je 86% delegatov in več gostov iz mestne in občinskih organizacij ZRVS Ljubljane ter predstavnikov občinske skupščine in SZDL.

Uvodno razpravo o aktualnih družbenoekonomskih in političnih vprašanjih pri nas je podal član predsedstva CK ZKS Ivan Dolničar. Potem se je razvila široka razprava predvsem o vprašanih nadaljnjega razvoja sistema SLO in DS, odnosov do oboroženih sil in drugega služnja vojaškega roka.

Ob analizi dosedanjega dela so razpravljalci ugotovili, da upada udeležba članov pri vojaško-strokovnem uposabljanju in tudi pri drugih aktivnostih, ki jih izvajajo krajevne organizacije. Vse težje je pridobiti predvsem mlajše starešine za aktivno delo v organizaciji. Vzrok je verjetno v tem, da tudi ZRVS potrebuje prenovu, predvsem v vsebini in metodah dela. Otresti se mora starega načina dela. Ker je članstvo v organizaciji prostovoljno je potrebno z zanimivim programom dela, predvsem pa z razrešitvijo nekaterih statusnih vprašanj RVS napraviti organizacijo bolj zanimivo, da bo motivirala člane za boljše sodelovanje.

V programskih usmeritvah za leto 1989 so sprejeli naslednja stališča:

– Organizacija se bo zavzemala za uresničevanje nalog 17. seje CK ZKJ in 5. seje republiške konference ZRVS.

– Posebno pozornost bo posvečalo izobraževanju in usposabljanju rezervnih starešin s tem, da se pri vsebinah planiranega programa upošteva aktualna problematika, splošna in lokalna.

– Poseben poudarek bo na organizacijski in kadrovske utrditvi krajevnih organizacij.

– Ker je pri usposabljanju večji poudarek na samoizobraževanju članov, bodo skušali pridobiti vse rezervne starešine, da naročijo revijo »Naša obramba«. Občinski sekretariat za ljudsko obrambo prispeva k naročnini 40%, tako jo člani prejema po znatno nižji ceni. Naročila sprejemu uredništvo Naše obrambe, Ljubljana, Rimska 8, tel. 223-329.

– Se nadalje bodo razvijali sodelovanje z oboroženimi silami, in drugimi družbenopolitičnimi dejavniki v občini.

Za novega predsednika občinske konference je bil izvoljen Edo Škerbec, za podpredsednika pa Ivan Hafner.

DVOJNA SEJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA

Umaknjeni in sprejeti amandmaji

Po neuspehu zaradi nesklepčnosti se je za 22. december sklicana seja zbora združenega dela nadaljevala v ponedeljek, 26. decembra.

Na četrtkovi seji 22. decembra se je zapletlo že pri sprejemanju zapisnika. Eden od delegatov je menil, da niso ustrezno zapisane pripombe iz razprave, ki so jo imeli delegati na skupni seji vseh zborov 17. novembra, ko je tekla beseda o soglasju za ustavna dopolnila. Delegati so sklenili, da zapisnika ne bodo potrdili in da bodo o dopolnjenem besedilu sklepali na eni od prihodnjih sej. Brž po tej točki pa je eden od delegatov zapustil sejo in s tem povzročil nesklepčnost. Sejo so prekinili in jo nadaljevali v ponedeljek 26. decembra.

V ponedeljek pa se je spet zapletlo. Delegati so predložili na zboru amandma k predlogu aneksa o davčni politiki. Delegati zbora krajevnih skupnosti pa so dokument že sprejeli na četrtkovi seji. Po poslovniku bi moralo priti do usklajevanja, kar pomeni, da bi se moral še enkrat sestati zbor krajevnih

skupnosti. Zadeva se je razpletla tako, da so delegati odstopili od predlaganih amandmajev.

Položaj pa se je ponovil, čeprav v obrnjeni podobi, ko so razpravljali o predlogu odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča. K temu predlogu so sprejeli amandma delegati zbora KS. In če ga ne bi sprejeli tudi delegati zbora združenega dela, bi spet moralo priti do usklajevanja in do ponovne seje. Vendar pa so delegati ZZZD sprejeli amandma delegatov zbora KS.

Zadnja letošnja seja skupščinskih zborov je spet pokazala zapletenost sistema delegatskega odločanja, zlasti pa opozorila na posledice neodgovornega odnosa delegatov in konferenc delegacij, ki preprosto ne pošljejo delegatov na seje skupščinskih zborov, ki se potem otepajo s sklepčnostjo in nepotrebnim izgubljanjem časa za ponovne seje.

N. I.

Priznanje ob dnevu JLA

Ob dnevu Jugoslovanske ljudske armade je bila v prostorih občinske skupščine 23. decembra slovesnost, na kateri so podelili priznanja številnim posameznikom in enotam za uspehe na področju krepitve obrambne sposobnosti.

Najvišje priznanje – zlato značko zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije je dobil Boris Kobal. Pohvalo poveljnika teritorialne obrambe SR Slovenije sta dobila Vlatko Šloser in Janez Stranjšek. Priznanje republiškega sekretariata za ljudsko obrambo je dobila delovna organizacija Nama.

Mestna priznanja so dobili (prehodne zastavice) občinski štab za TO Ljubljana Center, enota rezervnega poročnika Zvonimirja Kolenca in enota rezervnega kapetana Janeza Komana. Med posamezniki so dobili mestna priznanja: Janez Usenik, Božidar Džaferović, Janez Komar, Zvonimir Kolenik, Radko Štrifof in Boris Zihlerl. Od mestne konference ZRVS so dobili priznanja Bojan Campa, Ivan Jaklin, Drago Bulc in Vasilij Lazarevski.

Občinsko priznanje je dobila enota rezervnega kapetana Slavka Travnikarja, med posamezniki pa Tomislav Jovanović, Zoran Tegelj, Vukašin Marković, Rajko Domčić, Ivan Dumedžić, Niko Anžur, Mirodrag Milenković in Janez Mrak. Priznanja in knjižne nagrade so dobili Matjaž Dermastja, Peter Blagojevič, Peter Svetik, Franc Tomšič in Jernej Ude. Priznanje je dobil še občinski štab CZ.

Sekretariat za LO občine Center je podelil priznanje Ivanu Boršterju, Francu Kramariču, Janezu Jakiču, Francu Kaču in Janezu Hočevanju.

Za prvo mesto na tekmovanju v streljanju z malokalibrsko pištolo je dobil priznanje Jože Zorko, za drugo mesto Brane Polc, za tretje mesto pa Davorin Možina in Miro Zupan. Ekipo je bila najboljša prva ekipa postaje milice Center, ekipa strelskega društva Golovec, in druga ekipa postaje milice Center.